

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jedovnice, okres Blansko

679 06 Jedovnice 401

Identifikátor školy: 600 106 217

Termín konání inspekce: 20.-22. a 25. duben 2005

Č. j.:	12-1137/05-11136
Signatura:	kl1cy105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jedovnice, okres Blansko, je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je Obec Jedovnice se sídlem na adrese 679 06 Jedovnice 71. Ve školním roce 2004/2005 se ve škole vzdělává 312 žáků ve 14 třídách. První stupeň má 6 tříd, druhý stupeň je tvořen 8 třídami. Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu *Základní škola č. j. 16 847/96-2* a *Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky č. j. 16 845/2001-22*. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 520 žáků, školní družinu s kapacitou 75 žáků, školní klub 350 žáků a školní jídelnu s kapacitou 270 jídel. Několik tříd prvního stupně bylo umístěno na odloučeném pracovišti.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v základní škole ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole na prvním stupni v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a na druhém stupni základní školy v předmětech český jazyk, anglický jazyk a konverzace v anglickém jazyce, matematika, fyzika, dějepis, občanská výchova a rodinná výchova ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice.
- ❖ Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole vyučuje celkem dvacet dva pedagogů, včetně ředitele a zástupce. Hospitace proběhly celkem u devatenácti vyučujících. Odbornou kvalifikaci pro výuku na základní škole splňuje osmnáct. Všechny učitelky prvního stupně mají požadovanou odbornou kvalifikaci a dvě z nich vzdělání zaměřené na speciální pedagogiku. Mezi hospitovanými vyučujícími na druhém stupni jsou tři, kteří nemají požadovanou kvalifikaci pro výuku na tomto stupni základní školy. Úvazky učitelů byly vzhledem k dosažené kvalifikaci a požadavkům realizovaného vzdělávacího programu přiděleny účelně. Předměty občanská a rodinná výchova jsou často doplňovány některým učitelům do úvazku.

Ředitel, který je současně statutárním zástupcem, nastoupil do funkce 1. února 2005. Organizační struktura a pravidla chodu školy jsou stanovena v pečlivě zpracovaném organizačním řádu a vnitřních řádech, které byly s pracovníky projednány. Dílčí kompetence současný ředitel delegoval na svého zástupce a na vedoucí metodického sdružení a předmětových komisí. Ředitel jasně určil v náplních práce kompetence všech zaměstnanců školy včetně jejich pracovních povinností. Při vymezování konkrétních pracovních úkolů vychází také z pracovního řádu. Účinné je organizování zaměstnanců prostřednictvím porad vedení, porad rozšířeného vedení a operativních porad, které se využívají hlavně k plánování aktivit školy a řešení aktuálních úkolů. Organizace činnosti a provozu školy umožňuje efektivní řízení.

Informace uvnitř školy jsou pracovníkům předávány osobně nebo prostřednictvím informačních nástěnek. Všechny důležité informace jsou předávány včas a v úplnosti.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se na svých pravidelných jednáních zabývá zejména hodnocením prospěchu a chování žáků a zjištěnými výsledky vzdělávání. Ve škole je ustanoveno metodické sdružení a předmětové komise, které se podílí zejména na plánování výuky a řešení metodického přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími

potřebami. Jejich činnost je v současnosti zaměřena na postupné plánování a přípravu tvorby školního vzdělávacího programu. Škola je součástí regionálního metodického sdružení sestávajícího z několika škol a využívá vzájemné spolupráce těchto škol.

Vedení pracovníků je založeno na demokratických principech. Zaměstnanci mají dostatečný prostor pro uplatnění iniciativy a tvořivosti, k vyjádření vlastních názorů a jsou vedeni k účasti na tvorbě vnitřních dokumentů školy. Začínajícím a nekvalifikovaným pedagogickým pracovníkům jsou přidělováni uvádějící učitelé, kteří je seznamují s fondem pomůcek a možnostmi jejich využití ve vyučovacím procesu, poskytují jim pomoc při seznamování s provozem školy a organizací její činnosti. Metodicky jsou tyto zaměstnanci vedeni v rámci metodického sdružení a předmětových komisí. Na jednáních regionálního metodického sdružení ředitelé i učitelé projednávají organizaci a metody výuky a následně vzdělávacích výsledků.

Vzhledem ke krátkému působení současného ředitele vychází kontrolní činnost vedení školy z dokumentu, který byl zpracován předchozím ředitelem. Tento materiál promyšleně stanoví plán a pravidla kontrolní činnosti, termíny, osoby zodpovědné za realizaci kontrolní akce a pokrývá všechny oblasti činnosti školy. Kvalitu výchovně vzdělávací práce jednotlivých pedagogických pracovníků ředitel sleduje prostřednictvím hospitací. Hospitační záznamy neobsahují závěry, celkové hodnocení hodiny ani doporučení ke zkvalitňování výuky. Opatření k nápravě nedostatků zjištěných při kontrolní a hospitační činnosti jsou přijímána neprodleně. Méně důsledná je kontrola jejich účinnosti. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti dosud nejsou systematicky využívány pro zkvalitňování výchovně vzdělávací práce školy.

Další vzdělávání zaměstnanců ředitel školy podporuje a vychází z plánu na školní rok. Nabídka vzdělávacích seminářů je projednávána v metodickém sdružení a předmětových komisích a následně je účast jednotlivých pracovníků na vzdělávacích akcích schvalována vedením. Prioritou v této oblasti jsou v současné době školení a semináře zaměřené na tvorbu školních vzdělávacích programů, kterých se zúčastňují všichni učitelé. Poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání si vyučující předávají na schůzkách metodických orgánů.

Kritéria hodnocení práce zaměstnanců zpracovaná a uplatňovaná dřívějším vedením nejsou v současné době vzhledem k finanční situaci školy funkční. K sebehodnocení podporujícímu kariérní růst pracovníci rovněž vedení nejsou.

Personální podmínky školy byly celkově velmi dobré, napomáhají realizaci vzdělávacího programu školy a vhodně zabezpečují vzdělávání a výchovu žáků.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí ve dvou budovách. Třípodlažní hlavní školní budova, účelově postavená v polovině minulého století, je umístěna v klidném prostředí na okraji obce. Nejnižší ročníky základní školy využívají část budovy na odloučeném pracovišti. V letošním školním roce je v základní škole k výuce využíváno celkem dvanáct kmenových tříd a dvě odborné učebny informatiky. Většina kmenových učeben je vybavena starším, opotřebovaným žákovským nábytkem. Zejména učebny druhého stupně nevytvářejí dostatečně podnětné pracovní prostředí. Lépe esteticky vyzdobené jsou učebny na prvním stupni. Především dvě větší světlé učebny na odloučeném pracovišti a učebny informatiky svým vybavením a výzdobou podněcují žáky k zájmu o výuku. Hodiny tělesné výchovy probíhají ve školní tělocvičně vhodně vybavené gymnastickým náradím a v nové sportovní hale patřící nedaleké střední škole. Její součástí je i hřiště s asfaltovým povrchem, které žáci základní školy za příznivého počasí využívají také k tělovýchovným aktivitám. Školní družina má ke svým činnostem

k dispozici v hlavní budově dvě samostatné místnosti a druhé oddělení je umístěno v jedné z kmenových učeben na odloučeném pracovišti. Školní kuchyně s jídelnou umožňují kulturní stravování žákům a zaměstnancům školy i cizím strávnickům. Rozsáhlá školní zahrada není v současné době žáky využívána. Chodby jsou esteticky vyzdobené žákovskými pracemi, výsledky v soutěžích a dokumentací ze školních akcí. K aktivnímu odpočinku o přestávkách jsou zde žákům k dispozici tři stoly na stolní tenis.

Schválenými učebnicemi, a především na prvním stupni pro některé předměty pracovními sešity, jsou žáci velmi dobře vybaveni. V kabinetech jsou uloženy většinou starší až zastaralé názorné učební pomůcky. Na tvorbě doplňkových učebních textů a dalších pomůcek se podílejí vyučující. Přístrojů audiovizuální techniky je ve škole menší počet. V jedné učebně informatiky je jeden učitelský a deset žákovských síťově propojených počítačů s možností připojení k Internetu a laserová tiskárna, které škola získala v rámci celostátního projektu. Vybavení druhé učebny patnácti síťově propojenými počítači bez napojení na Internet si škola pořídila z vlastních prostředků. Jen v jedné učebně umožňuje vyučujícím uspořádání monitorů soustavný přehled o činnostech žáků. Na velmi dobré úrovni je vybavení výukovými programy a videokazetami. Šest samostatných počítačů v kabinetech mají k dispozici učitelé především k přípravě na vyučování. Další tři slouží k vedení administrativy, evidenci žáků a ke komunikaci s partnery školy. Fond žákovské a učitelské knihovny je poměrně zastaralý.

Po vyučování využívá základní umělecká škola většinu učeben hlavní budovy k výuce uměleckých oborů a část prostor k organizování svých činností. Tělocvična slouží také k tělovýchovným aktivitám zájemcům z řad místních zájmových organizací.

Kontrolou efektivit využití materiálního vybavení se vedení školy zabývá především v rámci své hospitační činnosti a při běžných prohlídkách obou budov. Na základě požadavků vyučujících a podle finančních možností školy je prováděno postupné doplňování a obměňování učebních pomůcek a didaktické techniky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání měly celkově dobrou úroveň a umožňují realizovat zvolené vzdělávací programy.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Učební plány zvolených vzdělávacích programů *Základní škola* a *Základní škola s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky* byly vhodně rozpracované na podmínky školy. Časová dotace všech vyučovaných předmětů ve všech ročnících byla v souladu s požadavky učebních plánů realizovaných vzdělávacích programů. Od začátku tohoto školního roku došlo k navýšení týdenní hodinové dotace v sedmém ročníku o jednu hodinu volitelného předmětu.

Individuální vzdělávací programy má škola kvalitně vypracované pro pět integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, řídí se jimi a postupně je plní.

Povinná dokumentace školy je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolu dodržování učebních osnov provádí vedení školy především v rámci své hospitační činnosti a kontrolou tematických plánů. Na jejich tvorbě a ověřování souladu s učebními osnovami se podílejí také metodické sdružení a předmětové komise. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření k jejich odstranění, která jsou projednávána individuálně s příslušnými vyučujícími.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je stanovena - režimem školy, školním řádem a rozvrhem hodin. Dokumenty byly vypracovány v souladu s platnými právními předpisy a správně stanovují začátek a konec vyučování, délku vyučovacích hodin a přestávek. Rozvrh

hodin dle organizačních možností školy respektuje psychohygienické potřeby žáků. Školní řád uvádí ve vyvážené rovině práva a povinnosti žáků, učitelů i zákonných zástupců. Obsahové je stručný, srozumitelný a komplexní, vykazuje pouze drobné formální nepřesnosti.

Informace jsou ve škole předávány nejčastěji osobním kontaktem učitelů s žáky, jejich zákonnými zástupci i mimoškolními institucemi. Vedení školy zahájilo pravidelnou spolupráci s třídní žakovskou samosprávou, daří se komunikace s Radou školy. Naléhavé informace jsou předávány operativně, průběžné výsledky prospěchu a chování žáků jsou projednávány na jednání metodických orgánů, pedagogických radách a třídních schůzkách.

Poradenské služby ve škole zajišťují dvě výchovné poradkyně, na prvním i druhém stupni, a jedna školní metodička prevence sociálně patologických jevů. Výchovné poradenství se zabývá speciálními a individuálními vzdělávacími potřebami žáků v těsné součinnosti s jejich rodiči a odbornými pracovišti. Individuální péče o tyto žáky je částečně zajištěna ve výuce samotné a probíhá systematictější na prvním stupni základní školy. Mimo výuku škola poskytuje pomoc všem žákům se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím dyslektických kroužků, které vedou proškolené pedagogické pracovnice - dyslektické asistentky. Výchovné poradkyně aktivně spolupracují se zákonnými zástupci žáků i pedagogicko-psychologickou poradnou. Vycházejícím žákům poskytuje poradkyně včasné a potřebné informace pro jejich další profesní rozvoj. Výchovné problémy žáků sleduje metodička prevence. Na zjištěné negativní vlivy ve spolupráci s vedením školy, rodiči a příslušnými mimoškolními institucemi pružně reaguje a sjednává účinnou nápravu. Činnost je písemně zdokumentována a přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu i celkového klimatu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na prvním stupni

Český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda

Výuka všech sledovaných předmětů byla v souladu s obecnými cíli a zásadami základního vzdělávání. Všechny hodiny byly pečlivě a zodpovědně připravené. Při přípravě výuky učitelky vycházely z tematických plánů, které zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Dostatečnou pozornost vyučující věnovaly přípravě diferencovaných úkolů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Výukové cíle byly stanoveny vhodně a přiměřeně vzhledem k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. Byly reálné, konkrétní a v průběhu jednotlivých hodin byly postupně naplňovány. Ojediněle nebyla v závěru hodiny vyhodnocena míra jejich naplnění. Probírané učivo logicky navazovalo na předcházející témata.

Učebny, ve kterých hospitovaná výuka probíhala, byly vzhledem k plánovaným cílům a činnostem vhodně vybaveny a uspořádány. Byly esteticky vyzdobené a pro žáky podnětné. Účelně byla zařazována práce s učebnicemi a sešity. Vyučující pro podporu názornosti výuky efektivně využívaly řadu učebních pomůcek a také materiály, které si připravily samy. Didaktická technika v hodinách využita nebyla.

Výuka byla řízena jasně a pro žáky srozumitelně. Vyučující účelně využívaly frontální styl výuky kombinovaný se samostatnou prací, zařazovaly práci ve dvojicích i ve skupinách. Používané formy a metody práce podporovaly zájem žáků o nabízené činnosti a rozvoj jejich sociálních dovedností. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky zadávaly diferencované úkoly a poskytovaly jim individuální pomoc. Organizace jednotlivých hodin byla promyšlená. Žáci pracovali se zájmem a většina z nich se do výuky aktivně zapojovala. Při práci ve skupinách byli vedeni k týmové spolupráci. Zastoupení aktivních a pasivních činností bylo vyvážené. Tempo výuky a vnitřní členění hodin byly v souladu s psychohygienickými zásadami. V převážné části hospitované výuky vyučující předcházely

únavě žáků včasným zařazením relaxačních aktivit.

Vyučující žáky efektivně motivovaly v úvodu i v průběhu hodin. Využívaly k tomu didaktických her a přirozené soutěživosti žáků, jejich praktických zkušeností, mezipředmětových vztahů i aktualizace učiva. Časté povzbuzování, oceňování pokroku, osobní příklad učitelek a pochvaly za splněné úkoly měly výrazně pozitivní vliv na efektivitu učení žáků a jejich motivaci.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla komunikace i chování a byli vedeni ke vzájemné toleranci. Měli možnost diskutovat a vyjadřovat vlastní názory. Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře založené na vzájemné důvěře a toleranci. Vyučující v převážné části hospitované výuky podporovaly rozvoj komunikativních dovedností žáků. Menší pozornost byla věnována komunikaci mezi žáky navzájem. Verbální projev učitelek a žáků byl vyvážený.

Systém hodnocení výkonů žáků byl v převážné části sledované výuky promyšlený a efektivní. Vyučující využívaly k hodnocení žáků vhodných metod, respektovaly individuální schopnosti jednotlivců a účinně povzbuzovaly žáky ke splnění zadaných úkolů. Žáci byli vedeni k sebehodnocení a hodnocení spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v hospitovaných předmětech na prvním stupni byly celkově vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na druhém stupni

Český jazyk

Výuka byla kvalitně promyšlena v souladu s obecnými cíli vzdělávání, s požadavky učebních osnov a věkových zvláštností žáků, ale méně důsledně s ohledem na jejich individuální dispozice. Proto na splnění cílů, vytčených v návaznosti na dřívější učivo, se podíleli převážně prospěchově nadprůměrní žáci.

Vzdělávání probíhalo v méně estetických a většinou nemotivujících kmenových učebnách. Žáci nejčastěji pracovali u tabule, s učebnicemi, sešity a materiály kopírovanými učiteli. Jazykové příručky a didaktickou techniku většinou neměli k dispozici.

Průběh vzdělávání se vyznačoval věcnou správností. Převažovaly tradiční frontální postupy, které směřovaly ke splnění vytčených cílů. Žáci měli možnost pracovat individuálně, naopak méně často učitelé uplatňovali kooperativní techniky učení. Většinou vystupovali jako hlavní zdroj informací a organizovali činnost žáků bez vnitřní diferenciaci s ohledem na jejich individuální potřeby. Proto zvolené metody a formy práce, tempo výuky a z nich vycházející psychohygienu vyhovovaly spíše žákům průměrným.

Zhruba polovina žáků projevovala o výuku zájem. Učiteli byli vedeni ke správné písemné aplikaci teoretických znalostí. Prokazovali dobré dovednosti ve zvládnutí pravopisné normy i skladbě souvětí, s porozuměním pracovali s uměleckým textem a využívali možnosti širší seberealizace. Také převažující pozitivní povzbuzování mělo vliv na jejich motivaci. Ostatní většinou pasivně přejímali nové poznatky a do výuky se zapojovali s rozdílnou úspěšností až na základě výzvy učitelů.

Výuka probíhala převážně v příznivé a nestresující pracovní atmosféře. Ve většině hodin se žáci chovali slušně, spolupracovali s učiteli a dodržovali stanovená pravidla vzájemné komunikace. Ojedinele se někteří žáci nesoustředili a nevhodnými projevy rušili spolužáky. Někteří učitelé sami nedodržovali spisovnou normu, proto ji také důsledně nevyžadovali od žáků a všeobecně méně dbali na kultivaci mluvního projevu a rozvoj širších komunikativních dovedností žáků.

Učitelé klasifikaci vždy zdůvodnili a snažili se zohlednit individuální dispozice žáků. Předmět není vyváženě hodnocen ve všech třech jeho složkách, hodnocení mluvnice převyšuje ocenění dovedností uplatňovaných žáky v literární výchově a slohu. Slovní povzbuzování bylo nedílnou součástí průběhu vzdělávání, avšak vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení proběhlo spíše ojediněle.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce měly dobrou úroveň.

Občanská výchova, rodinná výchova a dějepis

Vzdělávací cíle učitelé stanovili v souladu s obecnými cíli vzdělávání a požadavky osnov. Konkretizovali je jako dílčí cíle vyučovacích hodin s ohledem na znalosti žáků i některé mezipředmětové vztahy. V průběhu a závěru výuky většinou vyhodnotili jejich naplnění. Učitelé výuku promýšleli s ohledem na dispozice jednotlivých žáků jen ojediněle.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách vybavených, často opotřebovaným, žakovským nábytkem uspořádaným v řadách. Jen několik učeben bylo vyzdobeno motivujícími obrazovými pomůckami, pracemi a projekty žáků. Výuka byla zajištěna kvalitními učebnicemi, pracovními sešity žáků, školními atlasy, pracovními texty, kopírovanými testy, odbornou literaturou a obrazovými materiály, v dějepise až na výjimky historickými mapami a dalšími pomůckami většinou zabezpečenými učiteli.

Vyučující organizovali výuku zčásti frontálně s aktivním zapojením žáků a část ve skupinách. Žáci se pod vedením učitelů podíleli na zvládnutí učiva řešením zadaných úkolů nebo problémových situací, četbou a zpracováním textu v učebnici, uplatňováním vlastních zkušeností, vyvozováním, srovnáváním a zobecňováním, odhalováním historických souvislostí, prezentací zjištěného výsledku nebo připravených návrhů a předváděním modelových situací. Do výuky byly zahrnuty informace a řešení z oblasti zdravého životního stylu a prevence sociálně patologických jevů. V části výuky učitelé efektivně využívali krátkého doplňujícího nebo shrnujícího výkladu učiva a stručného zápisu učiva do sešitů žáků. Organizace výuky žákům umožňovala střídat pozornost při činnostech a tím se předcházelo únavě.

Zajímavé cíle, atraktivní formy práce a vhodné otázky učitelů většinu žáků motivovaly k aktivnímu zapojení do výuky. Vyučující využívali vhodných názorných a praktických příkladů a příběhů ze života, stimulujících úkolů, někdy záměrně chybných tvrzení učitele, aktuálních informací ze společenského a politického života, vlastních životních zkušeností žáků a jejich osobní citové účasti v rámci učiva. Motivace prospěchově slabších žáků někdy byla méně účinná.

Vyučujícím se dařilo navodit příznivou učební atmosféru a vytvořit podmínky, při nichž žáci své komunikativní dovednosti uplatňovali mezi sebou navzájem i s učiteli. Některá probíraná témata nabízela uplatnění diskuse, pro niž však někteří učitelé nevytvořili adekvátní prostor.

Hodnocení výsledků práce žáků ve výuce bylo často provedeno zdůvodněnou klasifikací, na které se někdy podíleli i žáci třídy. Slovní motivující hodnocení učitelů respektovalo stanovená kritéria a pravidla i vytčené cíle ve sledované výuce. Využívala se také pochvala a potlesk ostatních žáků. Ke kritickému postoji žáků přispívalo společné hledání a zdůvodňování chyb a vyhodnocení správných odpovědí žáků v písemném testu. V menší části výuky učitelé zařazovali vzájemné ohodnocení žáky samotnými a v některých hodinách je vedli i k sebehodnocení. Učitelé částečně respektovali rozdílné dispozice žáků a oceňovali jejich aktivitu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech občanská výchova, rodinná výchova a dějepis byly celkově velmi dobré.

Anglický jazyk a konverzace v anglickém jazyce

Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla pečlivá a zodpovědná. Výukové cíle v převážné části hospitované výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně aktuálnímu stavu třídy. Učitelé však neověřovali míru jejich naplnění ani průběžně ani v závěru hodiny. Ojedinele byly výukové cíle zaměřovány s tématem hodiny. Probírané učivo logicky navazovalo na předcházející témata.

Převážná část sledované výuky proběhla v kmenových učebnách, které byly pro žáky z hlediska studia anglického jazyka zcela nepodnětné. V hodinách byly využívány zejména učebnice a sešity, v menší míře audionahrávky, slovníky a nakopírované materiály. V jedné hodině byla k prezentaci nového učiva vhodně využita videonahrávka. Efektivní využívání učebních pomůcek a názorných materiálů vyučujícím ztěžuje absence prostor vhodně vybavených pro výuku cizích jazyků.

Výuka byla vedena jasnými pokyny většinou v anglickém jazyce, které však učitelé následně překládali do mateřského jazyka, což značně narušovalo cizojazyčnou atmosféru ve třídě. Vzhledem k charakteru probíraného učiva byl ve většině hodin efektivně využíván frontální styl práce doplněný řízenou diskusí a práce ve dvojicích. V menší části hospitované výuky vyučující kladli větší důraz na zvládnutí gramatických pravidel a menší pozornost byla věnována praktickému používání cizího jazyka. Tempo výuky a členění jednotlivých hodin byly přiměřené. Únavě žáků učitelé předcházeli častým střídáním metod a forem práce. Jen ojedinele byla potřeba relaxace poněkud podceněna a efektivita učení žáků pak byla na nižší úrovni.

Cílená vstupní motivace žáků ve většině hodin chyběla. Byla nahrazena sdělením výukového cíle a užitečnost probíraného učiva žákům objasněna nebyla. Zdařileji byla v některých hodinách uplatňována motivace průběžná. Učitelé k podpoře zájmu o probíranou látku využívali praktických zkušeností žáků a aktualizovali učivo. V převážné části hospitovaných hodin žáci s vyučujícími spolupracovali a ochotně plnili zadané úkoly. K týmové spolupráci však většinou vedeni nebyli.

Dohodnutá pravidla chování a komunikace byla ve všech hodinách respektována. Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře. Žáci většinou měli prostor pro vyjadřování vlastních názorů, který však využívali jen aktivnější z nich. Jejich komunikativní dovednosti byly cíleně rozvíjeny v menší části sledované výuky. Málo příležitostí měli také pro komunikaci mezi sebou navzájem.

Znalosti a dovednosti žáků byly ověřovány formou společného frontálního opakování nebo krátkého testu. Výkony jednotlivců byly většinou hodnoceny slovně. V závěru hodin chybělo hodnocení práce žáků, shrnutí probíraného učiva a ověření míry jeho pochopení. K sebehodnocení a k hodnocení ostatních žáci vedeni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech anglický jazyk a konverzace v anglickém jazyce byly celkově dobré.

Matematika a fyzika

Sledovaná výuka probíhala v souladu s cíli základního vzdělávání. Příprava učitelů vycházela z časově rozvržených tematických plánů. Vzdělávací cíle byly zaměřeny na procvičování učiva a získávání nových poznatků. Převážně byly stanoveny více z hlediska činnosti vyučujících než získávání vědomostí a dovedností žáků. Vzdělávací cíle byly přiměřené schopnostem žáků a v průběhu hodin se je dařilo naplňovat. Probírané učivo na sebe plynule navazovalo. Menší pozornost byla věnována diferencovanému přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Méně promyšlené časové rozvržení některých hodin neumožnilo v závěru procvičit a upevnit učivo.

Prostředí kmenových učeben bylo málo podnětné pro výuku sledovaných předmětů. Učebnice byly využívány především jako zdroje příkladů, ojedinele žáci zpracovávali vyučujícími připravené pracovní listy. Chybějící rýsovací potřeby v některých hodinách matematiky neumožnily přesné konstrukce grafů na tabuli. Složitější početní výkony žáci prováděli pomocí kalkulačků. V některých hodinách fyziky bylo zařazeno předvádění jednoduchých pokusů.

Ve sledovaných hodinách převažovaly tradiční frontální metody práce. V rámci řízeného rozhovoru se učitelé zaměřili především na aktivnější žáky a ostatní spíše pasivně sledovali průběh výuky. K jejich důslednějšímu zapojení do vzdělávacího procesu docházelo při samostatných pracích, při nichž vyučující kontrolovali jejich činnosti a poskytovali jim individuální pomoc. Ne vždy však kontrolou výsledků získávali žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Pouze ojedinele žáci zpracovávali zadaný úkol ve skupinách, výsledky ale neprezentovali ostatním. Jen v menší části hodin fyziky bylo využíváno demonstrací pokusů k vyvozování nových vědomostí. Také v matematice byla názornost výuky na nižší úrovni. Výuka byla vedena věcně a odborně správně, vyučující dbali na přesné vyjadřování a zápis úloh. K aktivitě žáků přispívalo občasné řešení problémových úkolů, k rozvoji logického myšlení řešení vhodně volených příkladů a slovních úloh. V průběhu hospitovaných hodin byly většinou respektovány psychohygienické zásady. Jen na únavu žáků nedokázali učitelé včas reagovat zařazením relaxačních činností.

Vstupní motivace byla nahrazována seznámením s tématem a průběhem hodiny. Během výuky byli žáci občas motivováni aktualizací učiva, praktickými pokusy a aplikacemi znalostí a využitím mezipředmětových vztahů. V důsledku nevýrazného pozitivního povzbuzování se někteří žáci málo zapojovali do vyučovacího procesu.

Ve všech sledovaných hodinách byla navozena klidná atmosféra. Vyučující respektovali osobnosti žáků. Dohodnutá pravidla jednání byla v průběhu výuky dodržována. Převažující verbální projev učitelů při frontální výuce neposkytoval dostatečný prostor k rozvoji komunikativních dovedností žáků. K jejich vzájemné spolupráci a komunikaci došlo pouze výjimečně při práci ve skupinách. Stručné odpovědi žáků na otázky kladené v rámci řízeného rozhovoru neumožnily vyučujícím ověřit hloubku pochopení učiva.

Hodnocení žáků prováděli učitelé především slovně. Většinou oznámená klasifikace, realizovaná v menší části sledovaných hodin, nebyla vždy zdůvodněná. V menší míře se žáci podíleli na hodnocení spolužáků. K sebehodnocení vedeni nebyli. Ke zhodnocení individuálních výkonů žáků v závěru hodin nedocházelo.

Průběh a výsledky vzdělávání měly v matematice i fyzice dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou ve škole zjišťovány v průběhu výuky učiteli zkoušením, písemnými testy a čtvrtletními písemnými pracemi. Výsledky vzdělávání škola soustavně sleduje na pedagogických radách a pořizuje záznamy prospěchového vývoje. Třídní učitelé zaznamenávají vývoj u jednotlivých žáků, neprospívajícím je věnována náležitá pozornost. Klíčové znalosti a dovednosti žáků hodnotí společně pedagogický sbor školy a metodické orgány školy v průběhu hospitací a prostřednictvím výsledků prací žáků ve škole i na akcích školy. Na jednáních metodických orgánů školy i regionálního metodického sdružení je projednávána zejména problematika vzdělávacích výsledků, společná příprava didaktických testů pro zjišťování výsledků vzdělávání v některých předmětech. Na základě zjištěných faktů je volena vhodná organizace a metodika výuky. Podrobnější analýza zjištěných výsledků a příčin nedostatků v předmětech je pravidelně prováděna na poradách předmětových komisí a na pedagogických radách. Ucelený autoevaluační systém školy dosud vypracován není.

Zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání pomáhá postupně zlepšovat výchovně vzdělávací práci. Žáci se každoročně zapojují do soutěží, v některých dosahují velmi pěkných úspěchů a škola je za jejich úspěchy oceňuje. Standardizované testy ke zjišťování výsledků vzdělávání škola v současné době nevyužívá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledovaných předmětech základní školy celkově na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „*Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice*“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou zveřejněna ve Výroční zprávě České školní inspekce o školním roce 2004/2005.

V rámci tematického zjišťování „*Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení*“ bylo zjištěno:

Ve škole je evidováno celkem 66 žáků s vývojovými poruchami učení, z toho 18 na prvním a 48 na druhém stupni základní školy. Výuka je zajištěna na prvním stupni plně a na druhém stupni převážně učiteli s odbornou kvalifikací. Dva učitelé prvního stupně mají vzdělání zaměřené na speciální pedagogiku. Reeducace vývojových poruch učení žáků probíhá také prostřednictvím dyslektických kroužků. Vzdělávání uvedených žáků probíhá v běžných třídách, zčásti vybavených nástěnnými názornými materiály a pomůckami. Žák s tělesným postižením má zajištěné specifické kompenzační pomůcky. Ostatní žáci mají částečně k dispozici učebnice a texty, upravené v souladu s jejich potřebami. Zejména na prvním stupni využívají speciální texty pro čtení, čtecí okénka, kostky na procvičování měkkých a tvrdých slabik, bzučák a diktafony. Příležitostně bývá v běžné výuce zařazena práce s počítačovými programy. Dyslektické kroužky pravidelně využívají odbornou učebnu výpočetní techniky, která umožňuje žákům pracovat s výukovými programy pravidelně. Individuální vzdělávací plány pro integrované žáky vychází z posudků poradenských pracovišť, respektují individuální schopnosti žáků a byly projednány s jejich rodiči. Vycházejí ze vzdělávacího programu školy a jsou pravidelně vyhodnocovány. V běžné výuce je žákům s poruchami učení věnována důsledná pomoc více na prvním stupni základní školy, než ve vyšších třídách. Využívají kompenzační pomůcky a jejich činnost je diferencovaná s ohledem na jejich individuální možnosti. Na obou stupních základní školy jsou při písemných výstupech dle potřeby zohledňováni rozsahem prací i klasifikací. Spolupráce školy s poradenskými pracovišti je pravidelná, účelná a efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 13 680/02-21 - vydané dne 3. července 2002 s účinností od 1. června 2002*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace – vydaná Obcí Jedovnice ke dni 1. ledna 1995 ze dne 23. prosince 2003*
3. *Učební plán rozpracovaný na podmínky školy – Projekt Základní škola – 1. stupeň (1. až 5. ročník), 2. stupeň (6. až 9. ročník) – platný ve školním roce 2004/2005*
4. *Seznamy žáků - vedené ve škole ve školním roce 2004/2005*

5. *Rozvrh hodin* - všech tříd platný v době inspekce ve školním roce 2004/2005
6. *Třídní výkazy* – tříd I., II., III., IV., V.A, V. B, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B – ve školním roce 2004/2005
7. *Třídní knihy* – tříd I., II., III., IV., V.A, V.B, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B – ve školním roce 2004/2005
8. *Katalogové listy* - žáků a tříd I., II., III., IV., V.A, V.B, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B – ve školním roce 2004/2005
9. *Školní řád ZŠ Jedovnice* - ze dne 31. října 2003
10. *Rozpis zvonění, začátek a konec jednotlivých vyučovacích hodin* - ve školním roce 2004/2005
11. *Tematické plány* - předmětů český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, fyzika, dějepis, občanská výchova a rodinná výchova na školní rok 2004/2005 ve všech třídách školy
12. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2004/2005* - ze dne 1. února 2005
13. *Celoroční plán práce na školní rok 2004/2005* – ze dne 25. srpna 2004
14. *Rozpis úvazků učitelů* – ve školním roce 2004/2005
15. *Kontrolní systém č. j. 251/03* - ze dne 7. listopadu 2003
16. *Hospitační záznamy ředitele školy* – z 2. pololetí školního roku 2004/2005
17. *Záznamy z jednání pedagogické rady* - ve školním roce 2004/2005
18. *Vzorek žákovských knížek, sešitů a písemných prací žáků* - ve školním roce 2004/2005
19. *Individuální vzdělávací plány pěti integrovaných žáků* - ve školním roce 2004/2005
20. *Vzorek písemných prací žáků z českého jazyka* - ze tříd druhého stupně základní školy ve školním roce 2004/2005
21. *Dokumentace žáků s vývojovými poruchami učení, odborné posudky poradenských pracovišť* - vedené ve školním roce 2004/2005
22. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy* – kopie dokladů o vzdělání ve školním roce 2004/2005
23. *Zápisy z pedagogických rad* - ve školním roce 2004/2005
24. *Dokumentace výchovných poradců* – záznamy, pokyny - ve školním roce 2004/2005
25. *Zápisy z předmětových komisí* – vedené ve školním roce 2004/2005
26. *Opravné zkoušky* – vedené ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
27. *Režim školy pro školní rok 2004/2005* - ze dne 1. září 2004
28. *Záznamy o práci v dyslektických kroužcích* - ve školním roce 2004/2005
29. *Seznam žáků s specifickými poruchami učení a ostatními poruchami včetně doporučení pedagogicko-psychologických poraden* - vedené ve školním roce 2004/2005
30. *Plán výchovného poradce* - platný ve školním roce 2004/2005
31. *Zápis z jednání výchovné komise* - ze dne 10. února 2005
32. *Minimální preventivní program* - platný pro rok 2004/2005
33. *Zápis z jednání ve věci zadržení návykové látky ve škole* - ze dne 13. prosince 2004 a 14. února 2004
34. *Vyjádření Městského úřadu Blansko, odboru sociálních věcí, oddělení sociálně právní ochrany* - ze dne 8. února 2005

35. *Projekt školy „My - ne já a vy“* - projekt školy za účelem podpory utváření zdravého sociálního klimatu školy se zaměřením pro 1. a 6. ročník základní školy s trvalou platností
36. *Organizační řád školy* – č. j. 259/03 ze dne 14. listopadu 2003 s účinností od 1. ledna 2004
37. *Inspekční zpráva České školní inspekce* - č. j. 122-467/00-05099 ze dne 26. října 2000

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky převážně odborně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky a jejich dovednosti získané dalším vzděláváním umožňují kvalitní realizaci zvolených vzdělávacích programů. Organizace činnosti a provozu školy vytváří velmi dobré podmínky pro plynulý průběh výchovně-vzdělávacího procesu. Metodické orgány včetně všech vyučujících se významně podílejí na kvalitním vzdělávání a na přípravě školního vzdělávacího programu. Méně účinný je kontrolní systém, jehož výsledky dosud nejsou systematicky využívány pro zkvalitňování výchovně vzdělávací práce školy.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují realizovat zvolené vzdělávací programy. Vedení školy pečuje o zlepšování školního prostředí a podmínek, postupně jsou pořizovány nové pomůcky a byla zřízena nová, moderně vybavená počítačová učebna. Materiálně-technické podmínky však odpovídají stáří a opotřebovanosti objektu a jsou průměrné.

Organizace výchovy a vzdělávání vychází z platných učebních dokumentů a z požadavků platných právních předpisů. Výuka na prvním stupni probíhala v podnětných a vhodně vybavených učebnách, učitelky se zde často věnovaly žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a výuka měla příkladnou úroveň. Prostředí učeben, v nichž probíhala výuka na druhém stupni, bylo většinou málo podnětné pro výuku sledovaných předmětů. Efektivní využívání učebních a názorných pomůcek a materiálů připravených učiteli zkvalitňovalo sledovanou výuku. Výchovně-vzdělávací činnost byla charakteristická zařazením spíše frontálních metod s různou mírou aktivního zapojení žáků, občas byla vhodně zařazena skupinová výuka. Motivační metody většinou udržovaly zájem žáků o výuku a napomáhaly jejich aktivní spoluúčasti v procesu učení. Frontální metody práce neposkytovaly vždy dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Výkony žáků v průběhu výuky učitelé hodnotili vhodnými a motivujícími metodami, méně využívali vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková.v.r.
Člen týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala.v.r.
Členka týmu	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová.v.r.
Členka týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková.v.r.
Členka týmu	Dana Haláková	Dana Haláková.v.r.
Člen týmu	Ing. Jiří Koc	Jiří Koc.v.r.
Členka týmu	Helena Svobodová	Helena Svobodová.v.r.

V Brně dne 25. května 2005.

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum:1. června 2005.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Michal Souček – ředitel školy

. Michal Souček.v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č. j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel – Obec Jedovnice, 679 06 Jedovnice 71	2005-06-23	12-1008/05/158-986
Školská rada		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.